

**Sprachführer Deutsch
für Ukrainer:innen**

РОЗМОВНИК

Німецька мова

... для українців

Du sprichst aber gut Deutsch!

ду: шпріхьст а:бер гу:т дойч

ти говориш але добре німецька

Ти добре говориш німецькою!

Як ця книжка працює

1. Дослівний переклад уточнює німецьку структуру речення. Зелене маркування вказує на прогалини у які слід вставити слова або альтернативи для вибору.

Німецька мова **Wo ist das?**

Транслітерація *во: іст дас*

Дослівний переклад *де є це*

Переклад *Де це?*

2. Це полегшує розмову власних речень.

ein Hotel *айн готел*

готель

der Bahnhof *дер ба:нго:ф*

вокзал

eine Bank *айне банк*

банк

eine Apotheke *айне апоте:ке*

аптека

die Botschaft *ді: бо:тшафт*

ПОСОЛЬСТВО

der Flughafen *дер флу:ґха:фен*

аеропорт

die Post *ді: пост*

пошта

ein Restaurant *айн ресторон*

ресторан

Словник (в самому кінці книжки) містить ще більше слів.

Зміст

Передмова

Вивчити німецьку мову.....

Вимова та наголос
Іменники та артиклі
Прикметники та прислівники
Ступені порівняння
Займенники
Дієслова
Допоміжні дієслова
Минулий час
Модальні дієслова
Майбутній час
Наказовий спосіб
Службові частини мови
Відмінки
Прийменники
Ставимо запитання
Заперечення
Числа та рахунок
Час

Говорити німецькою мовою.....

Потрібні слова
Нічого не зрозуміли?
Фрази і вирази
Зустріч і у гостях
Розмова
Подорожі
Готель
Кемпінг
Кафе та ресторан
Магазин та покупки
Пошук квартири
Дитячий садок та школа
Робота
Пошта, банк, інтернет і телефон
В установах
Поліція та швидка допомога
У лікаря
Туалет
Розваги
Лайка

Словник

Українсько-німецький словник
Німецько-український словник
Автори

Німецька мова

Німецька мова

належить до сімей германських мов. Крім стандартної мови, в різних регіонах існує багато діалектів, деякі з них сильно відрізняються один від одного.

Близько

130

мільйонів

людей у всьому світі
говорять німецькою
як рідною мовою.

3

граматичні роди:

der (чоловічий рід),
die (жіночий рід),
das (середній рід).

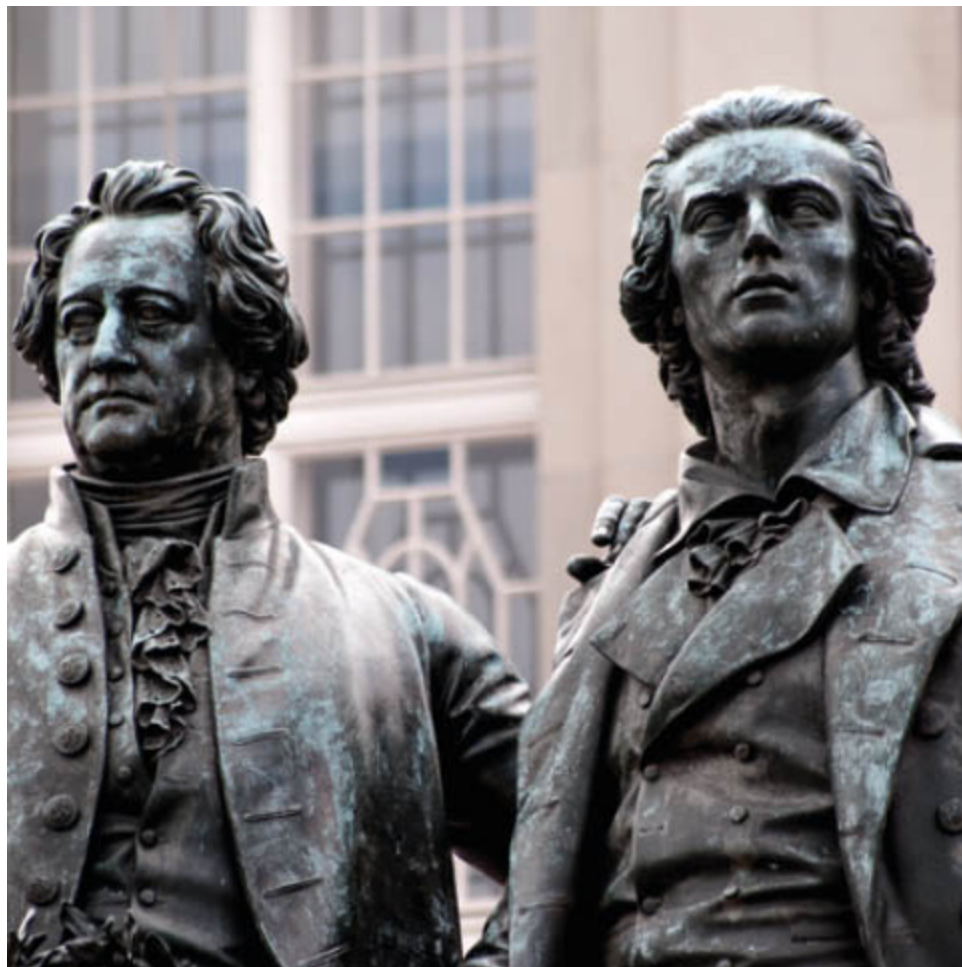
6

країн

використовують
німецьку як
офіційну мову
(Німеччина,
Австрія, Швейцарія,
Ліхтенштейн,
Люксембург,
Бельгія).

Баварські Альпи

Пам'ятник Гете і Шиллеру

Німецький різдвяний ярмарок

Білефельд

Німецький потяг ICE

Ельбська філармонія у Гамбурзі

Передмова

Зрозуміти один одного можна, звичайно, і без слів, але іноді буває все ж таки важко спілкуватися лише жестами. Звичайно, в Німеччині часто можна скористатися знаннями англійської мови, але у багатьох ситуаціях доводиться засмучуватися, тому що можливість спілкування дуже обмежена. Той, хто бажає навчитися трохи говорити і розуміти німецьку без особливих зусиль і систематичних занять, може з успіхом користуватися цією книжечкою. У ній ви знайдете прості слова та висловлювання німецькою мовою, за допомогою яких ви зможете вести розмову на ту чи іншу тему. Тут пояснено основні граматичні правила, а вимова описана транскрипцією. При цьому використовується система так званого дослівного перекладу.

Німеччина – захоплююча країна, яку завжди варто відвідати. Проте ми знаємо, що більшість наших читачів тут не добровільно, а втекли від російської загарбницької війни в Україні. Тому ця книжечка також містить багато слів і розділів, які стосуються становища біженців у Німеччині. Вона призначена для полегшення спілкування на місці, наприклад, в державній установі, у лікаря чи в школі, а також під час пошуку квартири та інше.

Ми бажаємо вам приємного спілкування під час вашого перебування у Німеччині та

Alles Gute!

алес гу:те
всього найкращого!

Ольга Огінська і Маркус Бінгелъ

ВИВЧИТИ НІМЕЦЬКУ МОВУ

Вимова та Наголос
Іменники та артиклі
Прикметники та прислівники
Ступені порівняння
Займенники
Дієслова

Допоміжні дієслова
Минулий час
Модальні дієслова
Майбутній час
Наказовий спосіб
Службові частини мови
Відмінки
Прийменники
Ставимо запитання
Заперечення
Числа та рахунок
Час

Ich möchte Deutsch lernen.

іхь м^ох^ьте дойч лернен
я хот^ів німецький(4) вивчити
Я хочу вивчити німецьку.

Gute Idee!

гу:те іде:
добра ідея
Гарна ідея!

Вимова та наголос

Відмінність між м'якими та твердими приголосними не має в німецькій майже ніякого значення, за винятком **ch** (x / хь). Приголосні вимовляйте твердо, як українською. У тому числі і в тих випадках, коли після приголосної, стоїть пом'якшувальна голосна. Так, у транскрипції для **Tee** (чай) стоїть ті: хоча сама „т” вимовляється твердо, як перед „е”.

Розрізняти довгі і короткі голосні в німецькій дуже важливо. Серед німецьких голосних особливе місце займають так зв. умлаути **ä**, **ö** та **ü**. Вони важливі для відмінювання іменників та відмінювання дієслів.

У транскрипції використовуються німецькі літери **ä**, **ö**, **i**, **ü**, тому що в українському алфавіті немає точних відповідностей.

Тут представлений німецький алфавіт, а також транскрипція німецьких звуків, позначена лапками.

Німецькі звуки, яким в українській мові немає відповідних, передані тут, схожими, наскільки це можливо.

Голосні

У німецькій мові голосні можуть бути довгими та короткими, До того ж німецькі довгі голосні вимовляються довшими, ніж українські. Довгі (довші) голосні у транскрипції позначені двокрапкою, напр. **a:** у слові **наа:ме**; голосні, які не позначені, вимовляються коротко.

a	a	короткий, як в „абзац“: satt зат (ситий)
	a:	довгий, як в „мама“: Name на <u>а</u> :ме (ім'я)
e	e	короткий, як в „епоха“: Wetter вет <u>е</u> р (ситий)
	e:	довгий, звучить між укр. „е“ і „і“: Weg ве:г (шлях)
i	i	короткий як в „сік“: bitte бі <u>і</u> те (будь ласка)
	i:	довгий, пишеться майже завжди через ie і вимовляється, як в „Ігор“: liegen лі:ген (лежати)
o	o	короткий, як в „бочка“: Gott гот (Бог)
	o:	довгий, схожий, як в „мова“: Brot бро:т (хліб)
u	u	короткий, як в „урок“: Mutter му <u>у</u> тер (мати)
	u:	довгий, як в „куля“: gut гу:т (добрий)
ä	ä	Цьому звуку в українській немає відповідності. Вимовляється найбільш схоже до e Lächeln л <u>а</u> хелн (посмішка)
	ä:	У розмовній мові часто, як довгий e: Mädchen ма <u>а</u> :дхен (дівчинка)
ö	ö	Цьому звуку в українській немає відповідності. Для його вимови потрібно

		округлити губи під час звуку „ e ”. Схоже на „йо”, але без „й-”.
	ö:	Mönch м ^о ньх (монах)
	ö:	довгий ö: König к ^о :ніх (король)
ü	ü	Цьому звуку в українській немає відповідності. Для його вимови потрібно округлити губи під час звуку „і”. Схоже на „ю” (йу), але без „й-”.
		Mütze м ^ю це (шапка)
	ü:	довгий ü: Tüte т ^ю :те (пакет)
y	ü	відповідає короткому ü: Rhythmus р ^ю тмус (ритм)
	ü:	відповідає довгому ü: Typ т ^ю :п (тип)

Дифтонги

Дифтонги – це звуки, що складаються з двох різних голосних, які вимовляються, як один склад, причому наголос падає завжди на перший компонент дифтонгу.

ai	ай	як укр. „ай” в „айсберг”: Mai май (травень)
au	ау	як укр. „ау” з наголосом на „а”: Tausend таузент (тисяча)
äu	ой	як укр. „ой”: Geräusch геройш (шум)
eu	ой	вимовляється так само, як äu: heute гойте (сьогодні)
ei	ай	вимовляється так само, як ai: Ei ай (яйце)

Приголосні

Вимова німецьких приголосних досить проста, але є деякі відмінності від української.

b	б	на початку слова і перед голосними дзвінкий, як в словах „борщ”, „риба” Buch бу:х (книга), haben га:бен (мати)
	п	в кінці слова глухий „п”, як в „хліб” Staub штауп (пил)
c	к	перед a , o і u вимовляється, як „к”: Café кафе: (кафе)
	ц	перед e та i , як „ц”: circa цірка (приблизно)
d	д	на початку слова і перед голосними дзвінкий, як у словах „дуб”, „вода” Dusche ду:ше (душ), Hände гінде (руки)
	т	в кінці слова глухий „т”, як в „дід” Mund мунт (рот)
f	ф	як в „факт”: Feuer фойер (вогонь)
g	г	на початку слова і перед голосними, як в „Гедзь”: geben ге:бен (давати), sagen дза:ген (говорити)
	хь	в кінці слова після i частіше за все, як в слові „хімія”: ruhig ру:іхь (спокійно)
h	г	на початку слова вимовляється, ніби видихаючи, легше, ніж укр. „г” (без підняття язика) Haus гаус (дім)
	:	в середині слова h частіше не вимовляється і є знаком подовження попереднього голосного sehen зе:ен (дивитися)
j	й	як укр. „й”: jetzt йецт (зараз)
k	к	як укр. „к”: Katze каце (кіт)
l	л	Вимовляється між м'яким „ль” і твердим „л”. Тому в транскрипції (майже) завжди використовується л. Licht ліхьт (світло)

m	М	як в „мак”: Monat мо:нат (місяць)
n	Н	як в „нора”: Nase на:зе (ніс)
p	П	як в „порт”: Partner партнер (партнер)
q	КВ	тільки у поєднанні з u = qu : як „кв” у „квас” Quatsch квач (дурниці)
r	р	перед голосним „картавий” звук, але короткий Rose ро:зе (троянда); після голосного майже нечутний Mark марк / ма:к (марка, грош.од.); наприкінці слова (в осн. поєднання -er) вимовляється редуковано, майже, як „а” Butter бутер / бута (вершкове масло)
s	з	на початку слова і перед голосним дзвінкий, як у „зуб”: Seife зайфе (мило);
	с	перед приголосним у середині слова і наприкінці слова, як у „сік”: Glas гла:с (стакан);
ss	с	завжди чітко, як у слові „спорт”
ß	с	essen есен, Größe грö:се (розмір)
t	Т	як укр. у „торт”: trinken трінькен (пити);
	ц	перед „і” часто як „ц” у „церква”
v	ф	найчастіше „ф”: Vogel фо:гел (птаха),
	в	але зустрічається і як „в” у „вовк” Vase ва:зе (ваза)
w	В	як укр. „в” у „ворог” warm варм (теплий), Löwe лö:ве (лев)
x	КС	завжди „кс”, як в слові „бокс” Luxus луксус (люкс)
z	Ц	як в слові „цап”: Zug цу:г (потяг),

Herz герц (серце)

Поєднання приголосних

У даному випадку м'якість показана через м'який знак так, як це поєднання приголосних вимовляється німецькою.

ch	хь	після e, i, ö, ü і голосних м'який, як „хь” в „хімія”: ich іхь (я);
	х	після a, o і u твердий, як в „халва” Sache захе (річ);
	ш	на початку слова в залежності від походження вимовляється „ш”, „к” або „ч”; Chef шеф (шеф);
	к ч	Charakter карактер (характер); Chips чіпс (чіпси)
chs	кс	як укр. „кс” в „таксі”: sechs зекс (шість)
ng	нг	g ледве чутний, буквосполучення вимовляється через ніс: lang ланг (довгий)
ph	ф	як f , в письмі часто замінений літерою f (Foto, Telefon) Philosoph філозо:ф (філософ)
sch	ш	як в „шуба”: Schuhe шу:е (взуття);
	ж	sch після d вимовляється, як „ж”: Dschungel джунгел (джунгли)
sp, st		s перед p і t на початку слова вимовляється, як „ш” в словах „штука” або „шпага”:
	шп	spielen шпі:лен (грати);
	шт	stark штарк (сильний);
		в середині слова і в кінці слова sp і st

СП

СТ

вимовляється, як укр. „сп”, „ст”:

Wespe веспе (оса), **Gast** гаст (гість)

Наголос

Як правило під наголосом знаходиться перший склад слова. Ударний голосний у цій книзі підкреслений. А ненаголошені голосні вимовляються набагато чіткіше, ніж в українській мові, крім голосного **-e** в закінченні **-en**.

Іменники та артиклі

У німецькій мові існує три граматичні роди: чоловічий (ч.р.), жіночий (ж.р.) і середній (ср.р.). Рід іменника визначається головним чином за допомогою визначеного і невизначеного артиклів. Тому найкраще з кожним новим словом відразу заучувати артикль.

Грамматичний рід того чи іншого іменника в німецькій мові не завжди відповідає українській.

ч.р.	der Mann	дер ман	чоловік
ж.р.	die Frau	ді: фрау	жінка
ср.р.	das Kind	дас кінт	дитина
ч.р.	der Löffel	дер л ^ö фел	ложка
ср.р.	das Messer	дас м ^e сер	ніж

Існують закінчення, які найчастіше зустрічаються в іменниках, за якими визначають їх рід:

ч.р. **-ich, -ig, -iker, -ismus, -ist**

der Teppich дер тепіхь килим

der Honig дер го:ніхь мед

ж.р. **-heit, -keit, -schaft, -ung, -tät, -(at)ion**

die Richtung ді: ріхьтунг напрямок

die Universität ді: універсітä:т університет

ср.р. **-chen, -lein**

das Mädchen дас ма:тхен дівчинка

das Büchlein дас бю:хьлайн книжечка

По артиклю можна визначити рід, число і відмінок іменника, які в укр. мові визначаються самим іменником. Артикль може бути визначеним або невизначеним.

Невизначений артикль **ein, eine, ein**, вживається, якщо будь-який предмет або особа невідомий, невизначений або вперше згадується. У множині в таких випадках артикль не ставиться. Визначений артикль **der, die, das** вживається, якщо будь-який предмет, або особа є відомим, певним або вищезгаданим, якщо йдеться про загальновідомі поняття або назви.

(unbestimmt)

(bestimmt)

ein айн (ч.р.) **der** дер (ч.р.)

eine айне (ж.р.) **die** ді: (ж.р.)

ein айн (ср.р.) **das** дас (ср.р.)

- **die** ді: (множ.)

Ich sehe eine Frau.

Die Frau ist hübsch.

іхь зє:ге айне фрау
я бачу одну жінку(4)
Я бачу жінку.

ді: фрау іст гїпш
ця жінка є гарна
Гарна жінка.

У деяких випадках іменники вживаються без артикля:

Ich komme aus Deutschland.

іхь коме аус дойчланд
я прийшов з Німеччини(3)
Я з Німеччини.

Ich bin Ukrainer / Ukrainerin.

іхь бін украї:нер / украї:нерін
я є українець / українка
Я українець / українка.

Ich trinke Kaffee mit Milch.

іхь тріньке кафе: міт мільхь
я п'ю каву(4) з молоком(3)
Я п'ю каву з молоком.

Множина

Утворення форми множини в німецькій мові не регулюється. Тому її потрібно заучувати з кожним новим словом. Існує 4 способи утворення множини за допомогою закінчення, а також зміни кореневого голосного: